

Business Tampere Oy:n ja Tampereen kaupunkiseudun kuntien välinen Palvelusopimus 2026-2027

Seloste

Sopimuksen kohde: Omistajakuntien ja Business Tampere Oy:n välinen sopimus Business Tampereen tuottamista elinkeino- ja kehityspalveluista. Tämä liite tarkentaa ja kuvaa sopimuksen kohteena olevaa toiminnan kokonaisuutta (diat 7-18).

Sopimuksen tavoite: Määrittää tavoitteet ja toimenpiteet, joilla Business Tampere Oy edesauttaa aluetaloudellisten hyötyjen realisoitumista Tampereen kaupunkiseudulle.

Sopimuksen velvollisuudet: Business Tampere toteuttaa sopimuksessa määriteltyjä tehtäviä pyrkien saavuttamaan asetetut tavoitteet täysimääräisesti. Omistajakunnat rahoittavat toiminnan sopimuksessa määriteltyjen maksuosuuksien mukaisesti.

Sopimuksen raportointi: Business Tampere raportoi toiminnastaan omistajille kahdesti vuodessa sopimusseurantaraportin muodossa.

Tampereen kaupunkiseudun elinkeinostrategia 2026-2030

Visio 2030: Rohkeasti uudistuva, fiksusti kasvava

1. Kiihdytämme menestystä

Tampereen kaupunkiseutu

Teknologian ja
teollisuuden koti

Sandvik Metso Insta
Agco Nokia

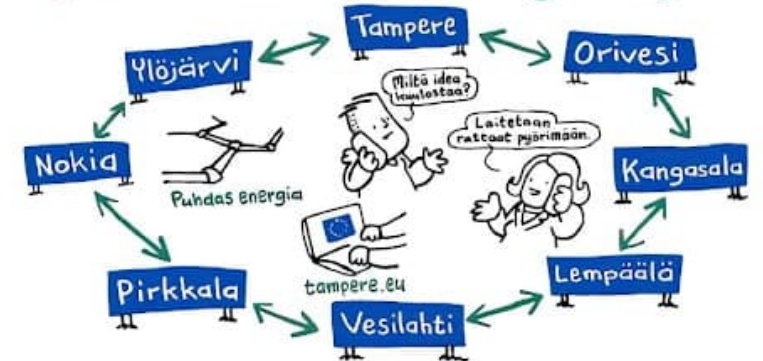
Valmet Avant Tecno Patria

2. Tuotamme asiakkaille arvoa

3. Edistämme seudullista yhteistyötä

4. Kasvatamme kansainvälistä osaamista

5. Olemme näkyvä ja haluttu

Uuden edellä

Business Tampereen toiminta perustuu kaupunkiseudun yhteiseen elinkeinostrategiaan Uuden Edellä 2026-2030 sekä omistajakuntien kanssa laadittuihin palvelusopimuksiin. Sen ensisijainen tarkoitus on luoda talouskasvua Kangasalla, Lempäälässä, Nokialla, Orivedellä, Pirkkalassa, Tampereella, Vesilahdessa ja Ylöjärvellä pitkäkantoisesti.

Palvelusopimuksen laadinnassa ja toiminnassa huomioidaan seuraavat omistajakuntien kanssa määritetyt periaatteet:

1. Kasvunäkymä ja elinkeinojen painopistealueet jokaisen omistajakunnan osalta.
2. Erityiset toimet puolustus- ja turvallisuussektorin elinkeinopoliittisiin avauksiin.
3. Energiamurroksen toteutus seudun intresseistä tiedolla johdettuina konkreettisina projekteina.
4. Uusien teknologiateollisuuden investointiprojektien käynnistyminen ja läpivienti.
5. Tärkeiden asiakkuuksien, kumppanuuksien ja vientikaupan aikaansaaminen Tampereen seudulla kehitetyille innovaatioille ja kasvuyrityksille.
6. Kasvua tukevan yritys- ja kehitysrahoituksen nostaminen korkeamalle tasolle ja useammille yrityksille.
7. Kansainvälisen saavutettavuuden kääntäminen takaisin kasvuun.

Tampereen kaupunkiseudun tilannekuva

Tampereen kaupunkiseutu on yksi potentiaalisimmista Suomen kasvun moottoreista. Vahvat investoivat teollisuusyritykset, korkean teknologian osaaminen ja kilpailukykyinen yliopisto takaavat perustan kasvun rakentamiselle.

Haasteita on kuitenkin myös runsaasti. Kasvava työttömyys on vaikuttanut kuntatalouteen negatiivisesti. Tiedelähtöisiä startup-yrityksiä syntyy verrattain vähän. Yritysten kasvuvauhti on hidasta ja investointihalukkuus heikko maailmantilanteesta johtuen. Seudulla ei ole ollut valmiutta kilpailla suuren mittakaavan teollisista hankkeista soveltuvan tonttivarannon puuttuessa.

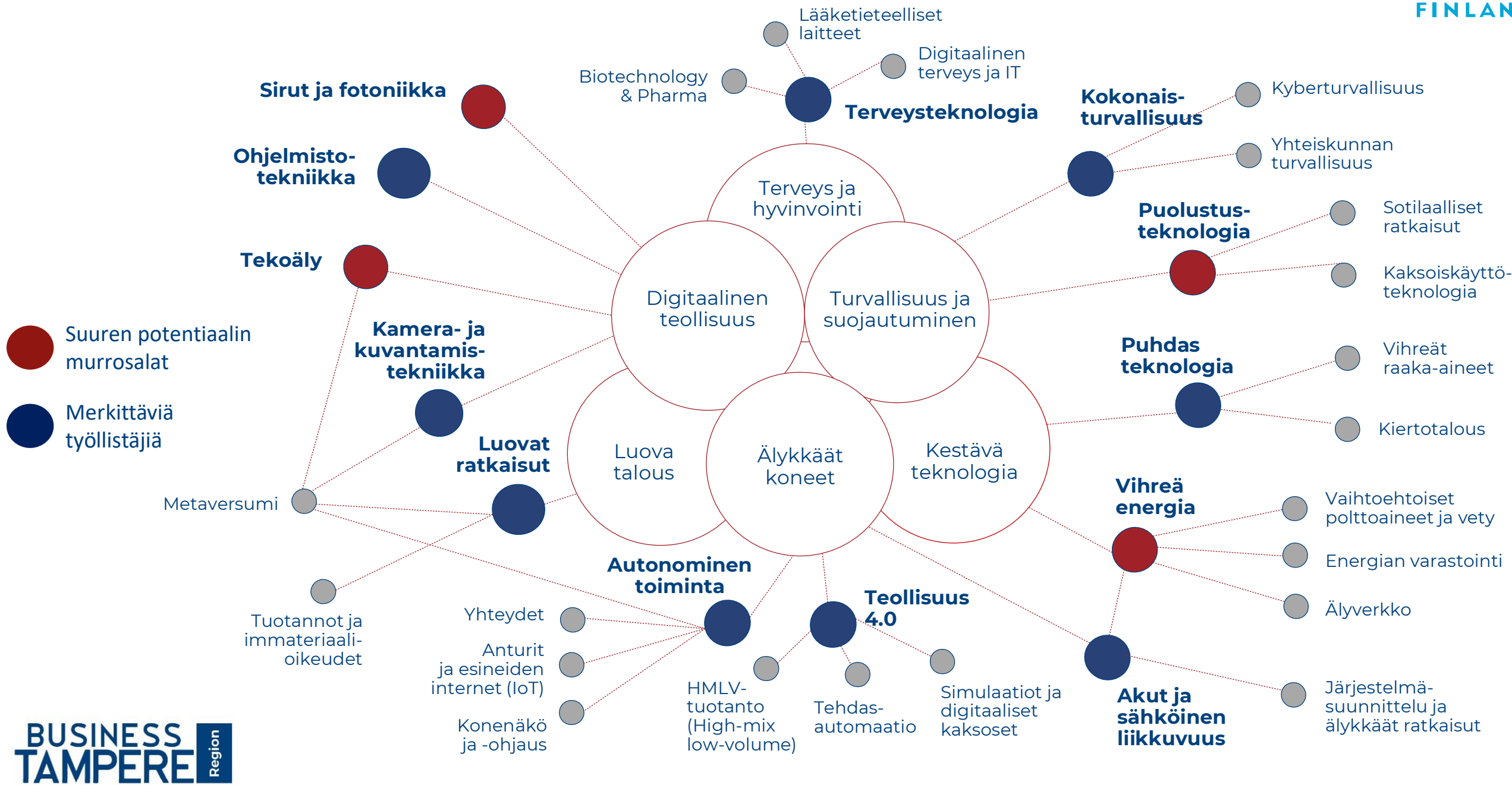
Positiivista on alueen T&K-menojen palautuminen yli miljardin tasolle. Sekä EU että Business Finland –rahoitus on kasvussa. Puolustusalan ja energiasektorin kysyntänäkymä muodostaa suuren mahdollisuuden Tampereen seudulle. Kunnat ovat yhteistyössä Business Tampereen kanssa lähteneet edistämään maankäyttöratkaisuille ja hankkeistuksilla kilpailukykyä.

Toteuttamalla määrätietoisesti uutta elinkeinostrategiaa Tampereen kaupunkiseudulla on hyvät edellytykset edesauttaa työpaikkojen syntymistä ja saavuttaa uutta talouskasvua.

Prosentit kuvaavat vuoden muutosta.
 *Luvut Pirkanmaa

Tampereen seudun kärkitoimialat

BUSINESS TAMPEREEN TAVOITTEET, MITTARIT JA TUOTOKSET

UUDET INVESTOINNIT – Investoinnit tuovat kasvua mm. uusien valmistavien tuotekehitys- ja/tai valmistusyksiköiden ja laajennusinvestointien muodossa. Tampereen seutu tarjoaa kasvualustan niin ulkomaisille kuin suomalaisille toimijoille.

TKI-PANOSTUSTEN KASVU – Uudet innovaatiot ovat kaupallistuessaan merkittävin yksittäinen talouskasvun lähde. Innovaatioprosessit ovat usein ajallisesti pitkiä ja paljon erimuotoista rahoitusta vaativia. Tuemme vaikuttavasti TKI-panostuksia.

VIENTILIIKETOIMINTA – Suuri kasvu voi tulla vain Suomen rajojen ulkopuolelta kotimarkkinan ollessa pieni. Business Tampere tekee globaalisti markkinaoperaatioita avatakseen seudun yrityksille vientimahdollisuuksia ja kumppanuuksia.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ MENESTYKSELLE - Tampereen kaupunkiseudun pitää olla elinkeinopolitiikassaan ja toiminnassaan yhteistyötä tekevä kokonaisuus, jossa suurimmat globaalit investointeja ohjaavat trendit on tunnistettu ja työ asiakkuuksien saamiseksi ja investointien mahdollistamiseksi on jatkuvaa.

ASIAKASTYYTYVÄISYYS JA VAHVAT PALVELUT – Yritysten pitää saada laadukkaita palveluja helposti, nopeasti ja mahdollisimman personoidusti kasvunsa tarpeisiin. Business Tampereen toiminta tarjoaa asiakkailta asiantuntevan, luottamuksellisen ja vaikuttavan palvelukokonaisuuden, joka hyödyntää seudun palveluiden lisäksi kansallisia voimavaroja ja kansainvälisiä verkostojamme.

Mittari: Uudet investoinnit (sijoittautumiset tai rahoitus, lkm)

Mittari: Investorivierailut (sijoittautujat, VC, PE sekä teolliset)

Mittari: Tuetut TKI-aloitteet (asiakkaiden lkm)

Indikaattori: Alueen saaman EU- ja BF-rahoituksen kehitys (€)

Mittari: Yritysten määrä vientiohjelmissa ja match-making määrä (asiakkaiden lkm)

Indikaattori: Viennin määrä (€)

Mittari: EKJ:n laadullinen arvio yritysalueiden kehityksestä

Indikaattori: Taloustutkimuksen kuntien imago-tutkimus (BT)

Mittari: Tavattujen yritysten määrä (kalenteroidut tapaamiset)

Mittari: Asiakastyytyväisyys (NPS-menetelmä)

Nykytilasta tuloksiin – kehityspolku selkeäksi ja yhteiseksi toiminnaksi

Toteutamme toiminnan vaikuttavuus-arvioinnin

BUSINESS TAMPEREEN TAVOITTEET – UUDET INVESTOINNIT

TILANNEKUVA

- Tuotekehitysyksiköt ovat merkittävä osa Tampereen kaupunkiseudun kilpailukykyä. Kaupunkiseudulla sijaitsee n. 15 yli 100 hengen tuotekehitysyksikköä ja lukuisia kymmenien henkien yksiköitä. Näistä yksiköistä kilpailevat vahvat kaupunkiseudut maailmanlaajuisesti. Menestys on monissa tapauksissa perustunut Business Tampereen johtamaan vahvaan verkostotoimintaan ja osaamisintensiivisiin kilpailutekijöihin.
- Valmistavan teollisuuden yksiköt - uudet teolliset yksiköt ja laajennusinvestoinnit – ovat keskeinen talouskasvun tekijä. Tampereen kaupunkiseudun kymmenkunta johtavaa älykkäiden työkonoiden lopputuotevalmistajaa sekä niiden satojen yritysten laajuinen alihankinta- ja kumppanuusverkosto kasvavat ja luovat vetovoimaisen teollisen alustan myös uusille sijoittautujille erityisesti murrosaloilla.
- Energiamurros on merkittävä investointien ajuri. Vedin uudet arvoketjut sekä hukkalämpöä tuottavat prosessit, kuten datakeskukset ja e-polttoainetehtaat ovat esimerkiksi suuren mittakaavan potentiaalisia investointiprojekteja, joita Business Tampere on edistänyt omistajiensa kanssa ja jotka muodostavat mahdollisuuksia myös Tampereen kaupunkiseudun teknologia-alihankkijoille.

KEHITTÄMISPOTENTIAALI

- Business Tampereen toiminta kohdistuu pääasiassa teollisiin ja teknologiapainotteisiin yrityksiin ja erityisesti murrosaloihin, jotka ovat potentiaalisimpia investoijia ja liiketoimintansa skaalaajia. Tampereen kaupunkiseudun osaaminen ja muut vahvuudet tukevat erityisesti tätä kohdennusta.
- Murrosalojen analyysiä pitää päivittää jatkuvasti täsmällisempien toimenpiteiden aikaansaamiseksi ja jotta ymmärretään missä voidaan tarjota globaalisti kilpailukykyinen toimintaympäristö yrityksille ja siten mahdollisimman suuri aluetaloudellinen merkitys.
- Merkittävien työllistäjien ja niille tärkeiden arvoketjujen kasvun tunnistaminen ja investointien tukeminen (liikkuvat työkonet, akkuteollisuus, puolustusteollisuus, etc.)
- Kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön uusi tiiviimpi ja koordinoidumpi taso erityisesti murrosalojen kasvun vauhdittamiseksi. Esim. Energiaintensiivisten alojen kasvun myötä on varmistettava sähköverkkojen kapasiteetti.
- Ulkomaisten investointien houkuttelun osaamista voidaan syventää sekä yhtiössä että koko julkisessa yhteisössä. Yhteistyö kuntien kanssa on välttämätöntä teollisten investointien saavuttamiseksi.
- Rahoitusmarkkinoiden ja -välineiden laajempi aktivointi tukemaan yritysten kasvua ja investointeja.

BUSINESS TAMPEREEN TAVOITTEET – UUDET INVESTOINNIT

AVAINTOIMENPITEET

- Murrosalat ja niiden potentiaalin tunnistaminen ml. niihin liittyvien verkostojen kasvu.
- Rahoitusmarkkinoiden laajemman osaamisen kehittäminen mm. yhteistyö sektorispesifisten ulkomaisten pankkiiri- ja investointirahastojen kanssa.
- Laaja-alainen asiakastyö Tampereen kaupunkiseudun yrityksissä sekä ulkomaisissa yrityksissä uusien investointimahdollisuuksien hahmottamiseksi ja edistämiseksi.
- Ulkomaisten investointien houkuttelu (FDI): datan ja markkinointi- ja myyntimateriaalin kehitys, maa- ja yritysکوhtainen suunnittelu.
- Yhteistyö BF:n (Invest in Finland) ja sijoittautumista edistävien yritysten kanssa.
- Kansainvälinen kohdennettu myynti- ja markkinointityö esimerkiksi tapahtumien ja suorien asiakaskäyntien muodossa.
- Tontteja, toimitiloja ja energiainfraa koskeva koordinoitutyö omistajakuntien kanssa.
- Potentiaalisten investointiasiakkuuksien jatkuva hoito sekä aiemmin investoiden jälkihoito.
- Startup.Tampereen toiminnan tukeminen ja vuorovaikutus.

VAIKUTTAVUUS

- Investoinnit työllistävät monipuolisesti sekä perustamis- tai rakennusvaiheessa että operointivaiheessa ja tuovat vertotuloja pitkäjänteisesti.
- Osaamisintensiiviset investoinnit työllistävät seudulla koulutettuja ihmisiä ja houkuttelevat sekä kouluihin hakeutuvia nuoria että muualla korkeasti kouluttautuneita hakeutumaan kaupunkiseudulle työn perässä.
- Murrosalojen – sirukehityksen ja ftoniikan, tekoälyn ja datatalouden, puolustusteollisuuden sekä vihreän energian – kasvuinvestoinnit, kuten rahoitus ja pääoma, tuotekehitys ja uudet valmistavat yksiköt vahvistavat niiden ekosysteemiä mikä lisää myös tulevaa kasvupotentiaalia.
- Investoinnit profiloivat alallaan Tampereen kaupunkiseutua.
- Mittari: Uudet investoinnit (sijoittautumiset tai rahoitus, lkm)
  - Vuositavoite: 5 yrityssijoittumista tai pääomasijoitusta
- Mittari: Investorivierailut (sijoittautujat, VC, PE sekä teolliset)
  - Vuositavoite: 20 investorivierailua

BUSINESS TAMPEREEN TAVOITTEET – TKI-PANOSTUSTEN KASVU

TILANNEKUVA

- Suomessa on kansallisesti voimakas tavoite tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoituksen kasvattamiseksi ja Tampereen kaupunkiseutu on teollisena teknologiakeskittymänä ja korkeakoulukaupunkina keskeinen.
- Pirkanmaalla vuotuiset T&K-menot ovat nousseet pitkä tauon jälkeen yli miljardiin euroon.
- TKI-panostuksia voidaan saavuttaa erityisesti strategisilla kärkialoilla - Uudistuva ja energiamurroksesta kilpailukykyä hakeva teollisuus, puolustus- ja turvallisuusteknologiat, sirukehitys, datatalous, terveysteknologia ja AV-teknologiat.
- Tampereen ja Pirkanmaan EU-toimisto vaikuttaa Brysselissä rahoituksen kohdentamiseen ja aktivoi Tampereen kaupunkiseudun yrityksiä ja sidosryhmiä rahoitushakuihin.
- Tampereen innovaatioympäristö rakentuu. Yhdistelmä, jossa suuret korporaatiot, kansainvälinen kiihdyttämö sekä kasvuyritykset yhdistävät voimansa tavoitteellisesti käynnistyy 2026 alusta.
- Business Tampere ylläpitää niin sanottua Startup-funnelia, joka on kuvaus kaikista eri kehitysvaiheiden startup- ja scaleup. Funneli on hyödyllinen työkalua pääomasijoittajille.

KEHITTÄMISPOTENTIAALI

- Kaupunkiseudun olemassa olevien TKI-yksiköiden tukeminen kohti pilotti- ja koetuantoa, huippulaboratorioita sekä erikoisvalmistusta (esim. Siruista Voimaa -hanke) on korkean potentiaalin työtä aluetaloudelle.
- Esimerkiksi tilanne, jossa puolustusalan yritys haluaisi kasvattaa strategista omavaraisuuttaan kehittämällä omaa sirua tamperelaisessa infrastruktuurissa, saattaisi johtaa suureen kilpailukykyharppaukseen kyseisellä yrityksellä sekä edesauttaa sirutuotannon käynnistymistä kaupunkiseudulla.
- Murrosaloja tukevan tuotekehitysympäristön kehittäminen synnyttämään research-to-business yrityksiä (yhdessä korkeakoulujen kanssa) on pitkäjänteisesti arvokas toimenpide. Tämä tukee uusia sijoittautumisia.
- Testilaboratorioiden, testialustojen ja uusien läpimurtovalmistusmenetelmien (mm. AI robotiikka) kehittäminen yhdessä korkeakoulujen kanssa (TAMK ja TUNI)
- Uudet kansainväliset teknologiaseminaarit, esim. Vety- ja akkuteollisuudessa, hyödyntäen paremmin Tampereen Messujen ja korkeakoulujen tapahtumaosaamista.
- Kansallisia ja EU-rahoitusohjelmia voidaan hyödyntää paremmin yrityksissä Business Tampereen aktivointityön tulemana.

BUSINESS TAMPEREEN TAVOITTEET – TKI-PANOSTUSTEN KASVU

AVAINTOIMENPITEET

- Tampereen ja Pirkanmaan EU-toimiston vaikuttamis- ja aktivointityö EU-panostusten saamiseksi alueelle.
- Yhteistyö Business Finlandin kanssa, jolla saadaan myös keskisuuret yritykset hyödyntämään mm. "miniveturiohjelmia". Lisäksi vaikuttaminen uusien kansallisten rahoitusohjelmien saamiseksi Tampereen kaupunkiseudun murrosalojen tueksi.
- Tampereen kaupunkiseudun kasvu- ja deeptech-yritysten valmennus hakemaan EU:n EIC-rahoitusta.
- Murrosaloja tukeva tuotekehitysympäristö ja kehityksen hankkeistus ja hankkeiden vaikuttava toteutus, mm. RECO Energy ohjelma – vihreä energia, SiX Power ja Digital Health.
- Kansainvälisien teknologiaseminaarien ja TKI-foorumien hakeminen esim. Siru-, fotonikka ja puolustusallalla. Nämä tapahtumat vahvistavat yritysten verkostoja ja tuovat seudulle kansainvälisiä yhteistyökumppaneita
- Teollisia testialustoja kehitetään yhdessä yritysten, TAMK:n ja TUNI:n kanssa, joissa voidaan kokeilla ja pilotoida uusia teknologioita (esim. AI, robotiikka, dataratkaisut) käytännön tuotanto- ja oppimisympäristöissä.
- Asiakas- ja aktivointityö uuden kansainvälisen korporaatio-/startup -kiihdyttäminen onnistumiseksi.

VAIKUTTAVUUS

- Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopanostusten kasvu johtaa uusiin tuotteisiin.
- Jos tuote on skaalautuva ja kilpailukykyinen se johtaa yrityksen ja koko arvoketjun menestymiseen.
- Jos tuote on murroksellinen (disruptiivinen), se usein tekee yrityksen erittäin menestyvän, kasvavan ja arvokkaan.
- Jos tuote on ratkaisevan tärkeä pienellekin kohderyhmälle, voi sen kehittänyt yritys vetää puoleensa asiakkaita myös sijoittautumaan lähelleen.
- Mittari: Tuetut TKI-aloitteet (asiakkaiden lkm)
  - Vuositavoite: 30 asiakasta
- Indikaattori: Alueen saaman EU- ja BF-rahoituksen kehitys (€)

BUSINESS TAMPEREEN TAVOITTEET – VIENTI JA GLOBAALI MYYNTI

TILANNEKUVA

- Business Tampere täydentää vienninedistämismarkkinaa uniikissa roolissa kaupunkien edustajana osana Team Finlandia ja parhaiten Tampereen kaupunkiseudun yritykset tuntevana julkisena tahona.
- Työtä tehdään suorina ja välillisinä vientitoimina paikallisten innovaattoreiden ja kasvajien hyväksi.
- Kansainvälistä verkostoa kehitetään tavoitteena tehokkaat suorat markkinaoperaatiot, joissa Tampereen kaupunkiseudun yrityksille löytyy markkina-avauksiin johtavia kumppanuuksia.
- Yhdysvaltoihin suunnattu GIPP2-ohjelma päättyi 2025, mutta haetaan uutta toimintamallia, joka toimii transatlanttisten avausten tukena puolustus- ja teknologiaviennin saralla.
- Kaupunkiomisteisen yhtiönä Business Tampere voi hyödyntää globaalisti verrokkejaan paikallishallinnoissa ja mm. Tampereen ystävyyskaupunkiverkostoa yritysten hyväksi.

KEHITTÄMISPOTENTIAALI

- Puolustus- ja kaksoiskäyttötuotteiden markkina erityisesti NATO-maissa on kasvanut voimakkaasti. Tampereen kaupunkiseudulle on poikkeuksellisen paljon yrityksiä, joilla on mahdollisuus hyötyä tästä.
- Tampereen kaupunkiseudulla on vahva teollisten alihankkijoiden pk-yrityksistä koostuva yritysjoukko, joita on mahdollista tukea tuloksellisesti viennissä.
- Pitkäjänteinen fokus keskeisiin vientimarkkinoihin, joihin rakennetaan uusia tai entistä vahvempia verkostoja ja kumppanuuksia. Tämä tuo yrityksille ennustettavuutta ja paremmat mahdollisuudet läpimurtoihin.
- Rakennetaan uusia toimintamalleja tukemaan PK-sektorin vientitoimintaa viennin aloitusvaiheessa.
- Tunnistetaan sopivat ulkomaiset megainvestointihankkeet paremmin (isot tehdasprojektit, YK- ja kehitysmaaprojektit sekä ns. Megacity-hankkeet, jälleenrakennusprojektit). Tämä avaa paikallisille yrityksille täysin uusia markkinoita ja pitkäkestoisia asiakassuhteita.
- Yritysten tuotteistamissparraus: ratkaisuihin tehdään skaalautuvia tuotteita ja palveluja (esim. ohjelmistot, XaaS-mallit), jotka on helpompi myydä ja kansainvälistää.

BUSINESS TAMPEREEN TAVOITTEET – VIENTI JA GLOBAALI MYYNTI

AVAINTOIMENPITEET

- Business Tampere hankkeistaa yhteiset voimavarat tärkeimmille markkinoille.
- Valitaan avainalueet (esim. Singapore, Ontario, Texas, Ukraina ja Saksa), joihin rakennetaan pitkäjänteiset verkostot yhdessä Ulkoministeriön ja Team Finlandin kanssa. Tämä antaa yrityksille selkeät väylät uusille markkinoille. Edellä mainituille markkinoilla on olemassa olevat vahvat verkostot ja jalkatyötä tehty paikallisesti.
- Kasvualojen vahvuuksista rakentuvat vientiohjelmat, jotka nojaavat seudun osaamiseen (esim. liikkuvat työkoneet, valmistava teollisuus, kestävät prosessit, sähköistys, puolustus- ja terveysteknologia). Paremmat mahdollisuudet kansainväliseen läpimurtoon.
- Tuotteistamisen ja uusien liiketoimintamallien valmennusohjelmat (esim. I-Corps), joissa strateginen tavoite (ei kilpailla yksityisen markkinan kanssa palvelutuotannossa, vaan hyödynnetään sitä).
- Kansainvälinen match-making (delegaatiot jne, mutta kehitetään myös digitaalisia B2B-matchmaking alustoja)
- Selkeä palvelupolku yrityksille: valmiudet--> viennin rahoitus --> kv-verkostojen avaus --> messut, konferenssit ja delegaatiot --> viennin match-making

VAIKUTTAVUUS

- Vienninedistäminen rohkaisee ja auttaa yrityksiä tavoittelemaan vientiliiketoimintaa.
- Globaali markkinaosuus on olennainen tekijä yrityksen menestyksen ja selviämisen kannalta.
- Vientiliiketoiminta tuo suoraa hyötyä kansantalouteen ja aluetalouteen, ja on ainoa tapa suuren mittakaavan kasvuun kotimarkkinan ollessa Suomessa pieni.
- Mittari: Yritysten määrä vientiohjelmissa ja match-making määrä (asiakkaiden lkm)
  - Vuositavoite 200 yritystä
- Indikaattori: Viennin määrä (€)

BUSINESS TAMPEREEN TAVOITTEET – TOIMINTAYMPÄRISTÖ MENESTYKSELLE

TILANNEKUVA

- BT huolehtii yhdessä kaupunkiseudun kuntien ja keskeisten sidosryhmiensä kanssa, että toimintaympäristö mahdollistaa yritysten kasvun seudulla myös teollisessa mittakaavassa ja uudet globaalit mahdollisuudet, teknologiaomavaraisuus, sähköistyminen ja energiamurros, jalostetaan liiketoiminnaksi seudulla.
- Energiamurros – uuden sukupolven energia-arvoketjuja on alettu mallintamaan ja jalostamaan investointimahdollisuuksiksi se on ollut yksi menneen sopimuskauden keskeisiä prioriteetteja.
- Kansallista yhteistyötä erityisesti energiantensiivisillä murrosaloilla on tiivistetty (BF, Gasgrid, Fingrid ja muut sähköyhtiöt).
- Koillisen alueen kehitys – Erityisesti energiainvestoinneille on tunnistettu Tarastejärveltä Orivedelle ulottuva potentiaalinen sijoittumisalue.
- Läntisen alueen kehitys – Nokian, Tampereen ja Ylöjärven rajoille rakentuneen Kolmenkulman alueen laajentuminen sekä suurhankkeet puhtaasti maakaasun tuotantoon ja datakeskuksen rakentamiseksi etenevät Business Tampereen avulla.
- Saarenmaa – Kangasalle, lähelle yliopiston Hervannan kampusta ja teknologia-keskittymää sekä Ruskon teollisuusaluetta on kaavoitettu (yleiskaavavaihe kesken) merkittävä teollisuusalue, jossa on potentiaalia esimerkiksi siruihin liittyvän TKI toiminnan ja tuotantolaitosten kodiksi.

KEHITTÄMISPOTENTIAALI

- Seudun rakennesuunnitelmaan päivitettyjen teollisuusalueiden potentiaalin tunnistaminen ja erityisesti murrosaloja tukevan toimintaympäristön mahdollistaminen yhdessä omistajakuntien kanssa.
- Energiajärjestelmät ovat oleellinen osa sekä murrosalojen, että nykyisten merkittävien työnantajien kasvua ja toimintaa. Kansallinen vaikuttaminen yhteisten energiajärjestelmien kehittymiseen kuten kaasu- ja sähköverkot on edelleen yksi tärkeimmistä prioriteeteista.
- Tampereen seudun kansainvälinen saavutettavuus on tärkeää turvata. Saavutettavuus edellyttää kaupallisia lentoyhteyksiä, sujuvia matkaketjuja ja logistiikan toimintamahdollisuuksien parantamista ml. käyttövoimien jakelu osana liikennejärjestelmiä.
- Monimutkaisten toimintaympäristöjen tunnistaminen ja tukeminen --> Drone- ja miehittämättömien järjestelmien valmistajien koetuotanto- ja testialueita, jotka yhdistävät tekoälyn, sensorit ja kommunikaatioteknologiat.
- Kasvualueiden työvoimatarpeiden tehokkaampi ennakointi.

BUSINESS TAMPEREEN TAVOITTEET – TOIMINTAYMPÄRISTÖ MENESTYKSELLE

AVAINTOIMENPITEET

- Kansainvälisen kysyntäpotentiaalin hahmottaminen yritysalueiden kehittämistä koskevan työn perustaksi.
- Rakennesuunnitelmaan pohjautuva aluekehittäminen yhdessä seudun ja omistajakuntien kanssa – Kolmenkulma, Taraste (ml. Eteläinen Orivesi), Saarenmaa, eteläinen alue (Pirkkala, Lempäälä)
- Energiajärjestelmien kehittäminen osana RECO Energy –ohjelmaa
- Testi- ja kokeilu ympäristöjen mahdollistaminen murrosaloilla.
- Elinkeinoja palvelevien lentoyhteysien ja matkaketjujen kehittämisen ohjelman toteutus.
- Logistiikan liikennejärjestelmät osana seudun liikennejärjestelmien kehittämistä (LJR-ryhmä - SUMP-ohjelma)
- Yhteistyö työllisyys- ja kasvupalvelujen kanssa työvoimakohtaannon kasvattamiseksi.

VAIKUTTAVUUS

- Uudet yritysalueet johtavat investointeihin. Laadukkaat ja uniikit testi- ja kokeilualueet edesauttavat innovaatioita ja sijoittumisia.
- Optimoitu energia-arvoketju on resurssiviisas, vähäpäästöinen ja taloudellisesti kannattava.
- Kansainvälinen saavutettavuus vahvistaa yritysten halua sijoittua ja pysyä seudulla sekä alentaa niiden kustannuksia sekä lisää tehokkuutta.
- Mittari: EKJ:n laadullinen arvio yritysalueiden kehityksestä
- Indikaattori: Taloustutkimuksen kuntien imago-tutkimus (BT)

BUSINESS TAMPEREEN TAVOITTEET – ASIAKASTYYTYVÄISYYS JA VAHVAT PALVELUT / TILANNEKUVA

INVESTOINTIEN JA SJOITTUMISEN PALVELUT

Autamme sijoittumaan ja investoimaan

1. Toimitila- ja tonttivaihtoehtojen kartoittaminen, sijoittumisprosessin tuki ja tiivis yhteistyö omistajakuntien kanssa
2. Suurten ja kuntarajat ylittävien teollisuushankkeiden sijoittautumisen edistäminen
3. Toimintaympäristöjen vahvistaminen kasvualueille yhdessä omistajien kanssa.
4. Kansallisen yhteistyön edistäminen valituilla kasvualueilla yhteisiä arvoketjuja rakentaen
5. Yrityksien ohjaaminen hyödyntämään kehitys- ja testialustoja.
6. Sijoittumisen jälkeinen tuki

KANSAINVÄLISTYMISS- JA KASVUPALVELUT

Avaamme ovia kansainvälisille markkinoille

1. Kansainvälisen kumppaniverkoston ja partnereiden löytämisen apu
2. Yritysten tarvekartoitus ja palveluohjaus
3. Rahoitusneuvonta (kotimainen, EU-rahoitus ja sijoittajayhteydet)
4. EU-toimiston verkostopalvelut ja apu hankekonsortioiden kokoamiseen
- 5 Kehityshankkeiden aktivointi ja esivalmisteleminen valituille kärkitoimialoille (kts. dia 5)
6. Vientimatkojen, messujen ja vientitapahtumien järjestäminen painopistemarkkinoille sekä kansallisiin vientitoimenpiteisiin kytkeytyminen

TIETOPALVELUT

Tarjoamme yrityksille sekä päättäjille ajankohtaista tietoa

1. Business Tampere data –palvelu (yritysten elinvoima, sijoittumista tukeva data)
2. Tampereen seudun yritystiedot kokoavata yritystietopalvelu, www.yritystieto.business tampere.com
3. Tietoa ja palveluja esille tuova www.business tampere.com sivusto ja viestintäkanavat
4. Kohdemarkkinatieto ja infotapahtumat
5. Tiedon välittäminen muutoksista, jotka vaikuttavat yritystoimintaan (mm. sääntely, vientivalvonta ja kauppapolitiikka)
6. Läpimurtoteknologioiden mahdollisuudet yritysten ja päättäjien tietoon

BUSINESS TAMPEREEN TAVOITTEET – ASIAKASTYYTYVÄISYYS JA VAHVAT PALVELUT

KEHITTÄMISPOTENTIAALI

- Business Tampere voi tavoittaa ja tuottaa arvoa yhä suuremmalle osalle pienistä ja keskisuurista yrityksistä kaupunkiseudulla.
- Palveluja terävöittämällä, tuotteistamalla, karsimalla ja yksinkertaistamalla voidaan päästä selkeämpään ja helpommin viestittävään palvelukokonaisuuteen.
- Yhteinen (mm. Tampereen kaupunkikonserni) asiakkuudenhallinnan kehittäminen avaa paljon mahdollisuuksia laadukkaasti yrityspalvelutuotteen tuottamiseksi.
- Yhteistyössä mm. Tykas:n kanssa tuotteistettavissa selkeämpi yhteinen yrityspalvelumalli
- BT:n henkilöstö on omien toimialojensa vahvoja asiantuntijoita, joilla paljon annettavaa yritysten kasvulle.
- Henkilöstön osaamista yrityksen palvelutarpeen arvioinnissa ja erilaista fasilitointia vaativissa tilanteissa voi kehittää.
- Älykkään palveluohjauksen jatkokehitys avaa mahdollisuuksia tehostaa palvelujen kohdentamista ja tätä kautta lisätä tuotettujen palvelujen vaikuttavuutta.

AVAINTOIMENPITEET

- Palvelujen tuotteistus ja palvelukorttien rakentaminen. Tuoteomistajuuden ja palvelujen parantaminen.
- Laadukas ja koordinoitu tapahtumatuotanto, joka tavoittaa noin 1000 yritystä vuosittain.
- Tavoittava ja kiinnostava viestintä asiakkaiden ja potentiaalisten asiakkaiden suuntaan.
- Yhteisen asiakkuudenhallintajärjestelmän käytön ja käytettävyyden jatkokehittäminen. CRM tiukemmin osaksi asiakastyötä- ja asiakkuuksien hoitamisen prosesseja.
- Datatuotteiden hyödyntäminen kuntien toiminnan tukena (mm. asiakkuudet ja maankäyttö). Tiedolla johtaminen ja tuotetun datan ja analytiikan hyödyntäminen asiakkuuksien kohdentamisessa ja valintoja tehtäessä.
- Dataa ja tekoälyä hyödyntävien palvelujen jatkokehitys resurssien mukaan.

VAIKUTTAVUUS

- Yritysten kohtaaminen auttaa yrityksiä tarvitsemiensa palveluiden pariin ja parhaassa tapauksessa inspiroi yrityksiä uusiin avauksiin.
- Yritysten kohtaaminen kasvattaa Business Tampereen / Tampereen kaupunkiseudun ymmärrystä yrityksistä ja elinkeinopoliittisista mahdollisuuksista.
- Yritysten tunteminen on elinkeinopolitiikan tärkein pääoma.
- Viestinnän onnistuminen parantaa Tampereen kaupunkiseudun mainetta ja luo kiinnostusta.
- Mittari: Tavattujen yritysten määrä (kalenteroidut tapaamiset)
  - Vuositavoite: 750 yritystä
- Mittari: Asiakastyytyväisyys (NPS-menetelmä)

Kuntarahoitus 2026

Kunta	asukasluku 31.12.2024	perusrahoitus 2025*	perusrahoitus 2026 7,5 €/as*	rahoituksen kasvu	rahoituksen kasvu %
Tampere	260 180	1 833 292 €	1 871 443 €	38 151 €	2,08 %
Nokia	36 176	256 230 €	260 210 €	3 980 €	1,55 %
Ylöjärvi	33 704	242 069 €	242 429 €	359 €	0,15 %
Kangasala	33 951	240 603 €	244 205 €	3 602 €	1,50 %
Lempäälä	24 854	177 622 €	178 772 €	1 150 €	0,65 %
Pirkkala	21 042	149 244 €	151 353 €	2 109 €	1,41 %
Orivesi	8 869	63 534 €	63 794 €	259 €	0,41 %
Vesilahti	4 511	32 123 €	32 447 €	324 €	1,01 %
YHTEENSÄ	423 287	2 994 718 €	3 044 653 €	49 935 €	1,67 %

* Asukasluvun mukaisesta summasta vähennetty alkavan yrittäjän palvelun osuus 130 000 €.

Tampereen kaupunkiseudun kansainvälinen saavutettavuusohjelma vuosille 2026-2027

Tavoite- ja toimenpidesuunnitelma vuosille 2026-2027

STRATEGINEN TAVOITE	OPERATIIVISET TAVOITTEET	TOIMENPITEET	SEURANNAN KOHTEET/MITTARIT
Tampereen seudun kansainvälisen saavutettavuuden parantaminen	Ensisijainen tavoite: Kasvatetaan ympärivuotista kansainvälistä lentoyhteystarjontaa Tampere-Pirkkalan lentoasemalla	• Reittikehitysyhteistyö lentoyhtiöiden kanssa: reittineuvottelut, analyysit, sopimukset ja tukimallit • Lentoyhtiöasiakkuuksien aktiivinen hoito • Kuluttajamarkkinointi	• Yhteystarjonnan taso • Matkustajamäärät • Uusien lentoyhteyksien määrä
	• Maan sisäisen syöttöliikenteen verkosto (esim. maakuntayhteydet) • Kansainvälisten lentojen parempi saavutettavuus junayhteyksillä (Hki-Vantaan aamu-iltayhteydet) • Uusi lentorahtioperaatio • Vihreän siirtymän edistyminen: SAF, sähköistys, vähäpäästöiset ratkaisut	• Syöttöyhteyksien pilotointi ja kestävien matkaketjujen kehittäminen • Kehitetään rahtitoimintoja ja lentokentän logistiikkaympäristöä • Rahtitoimintojen laajentaminen ja kaupallistaminen • Rahdin ja logistiikan invest-in -työ • SAF-esiselvitykset ja yhteydet vihreän energian hankkeisiin • Kohdennetut markkinointi- ja vaikuttamistoimenpiteet tavoitteiden tueksi	• Syöttöliikenteen toteutuminen • Rahtivolyymit ja toimijoiden määrä • Lentorahtipalveluiden tarjonta Tampere-Pirkkalan lentokentältä • SAF/rahtiselvitysten eteneminen ja pilotit

Saavutettavuusohjelman rahoitus 2026

Tampereen kaupunkiseutu

Tampereen kaupunkiseudun kunnat	asukasluku 31.12.2024	2025* (3 €/asukas)	2026** (2,5 €/asukas)	muutos
Tampere	260 180	765 150	650 450	-114 700
Nokia	36 176	106 941	90 440	-16 501
Ylöjärvi	33 704	101 031	84 260	-16 771
Kangasala	33 951	100 419	84 878	-15 542
Lempäälä	24 854	74 133	62 135	-11 998
Pirkkala	21 042	62 289	52 605	-9 684
Orivesi	8 869	26 517	22 173	-4 345
Vesilahti	4 511	13 407	11 278	-2 130
Yhteensä	423 287	1 249 887	1 058 218	-191 670

*Vuoden 2025 summat laskettu 31.12.2024 asukasluvun mukaan.

** Vuoden 2026 summat laskettu 31.12.2024 asukaslukuennusteen mukaan. Lopulliset luvut julkaistaan yleensä toukokuun aikana.

Saavutettavuusohjelman rahoitus 2026

Muut Pirkanmaan kunnat

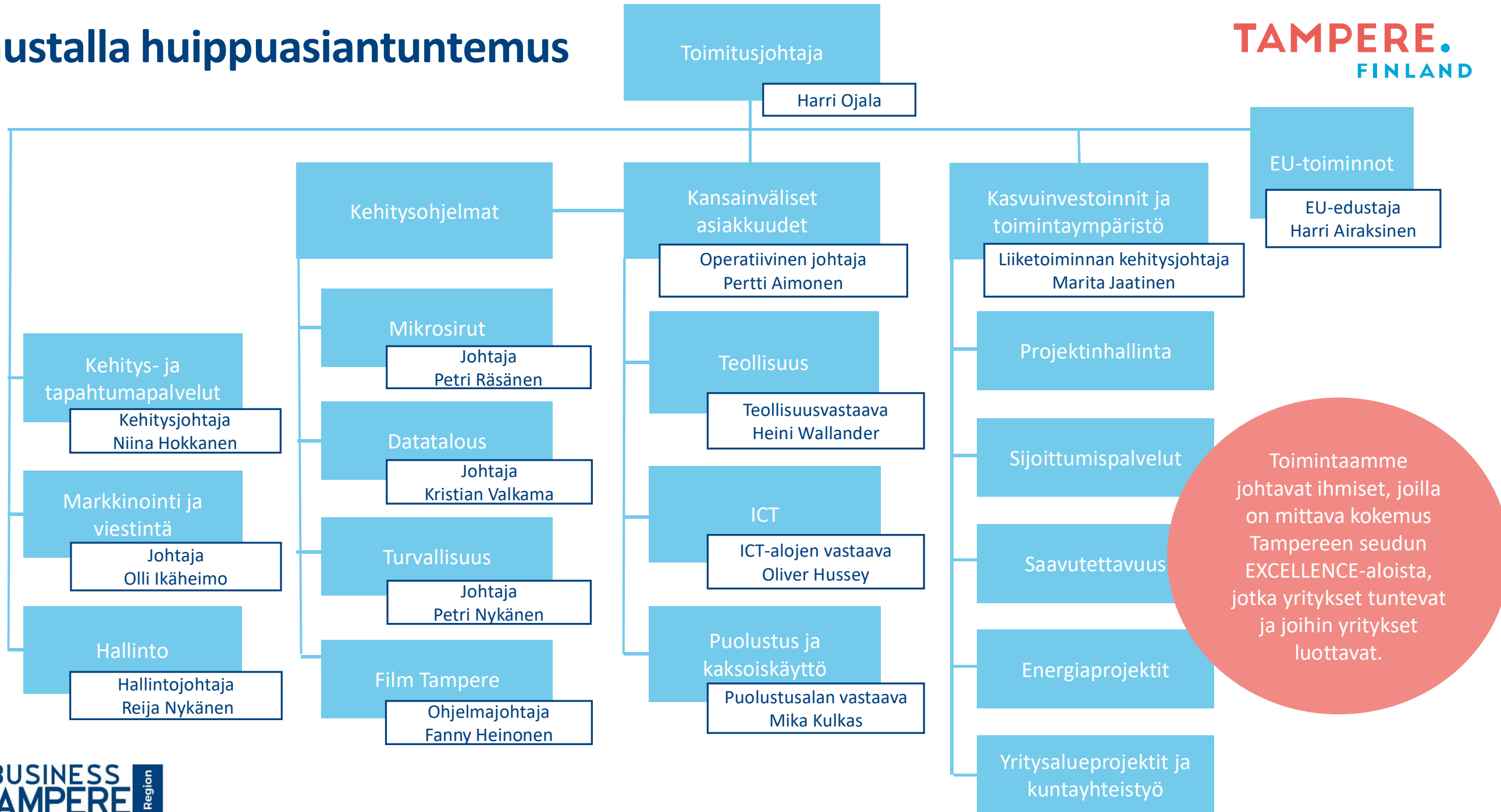
Pirkanmaan muut kunnat	asukasluku 31.12.2024 (ennuste)	2025* (1,5 €/ asukas)	2026** (1 €/ asukas)	muutos
Sastamala	23 457	35 273	23 464	-11 809
Akaa	16 387	24 608	16 387	-8 221
Kuhmoinen	2 038	3 138	2 038	-1 100
Mänttä-Vilppula	9 270	13 907	9 270	-4 637
Parkano	6 069	9 185	6 069	-3 116
Ruovesi	4 039	6 186	4 039	-2 147
Virrat	6 190	9 413	6 190	-3 223
Hämeenkyrö	10 348	0	10 348	10 348
Ikaalinen	6 758	0	6 758	6 758
Juupajoki	1 668	0	1 668	1 668
Kihniö	1 703	0	1 703	1 703
Punkalaidun	2 607	0	2 607	2 607
Pälkäne	6 238	0	6 238	6 238
Urjala	4 493	0	4 493	4 493
Valkeakoski	20 847	0	20 847	20 847
Muut kunnat yhteensä		101 708	122 119	20 412
Saavutettavuus yhteensä		1 351 595	1 180 337	-171 258

*Vuoden 2025 summat 31.12.2023 asukasluvun mukaan.
 ** Vuoden 2026 summat 31.12.2024 asukaslukuennusteen mukaan.

Vuonna 2025 osallistuivat Sastamala, Akaa, Kuhmoinen, Mänttä-Vilppula, Parkano, Ruovesi ja Virrat, joiden rahoitusosuus oli yhteensä 101 708 euroa. Vuodelle 2026 vastaava summa olisi 1€/asukas panostuksella yhteensä 73 695 euroa.

Lisäaineisto

Taustalla huippuasiantuntemus

Toimintaamme johtavat ihmiset, joilla on mittava kokemus Tampereen seudun EXCELLENCE-aloista, jotka yritykset tuntevat ja joihin yritykset luottavat.

Business Tampereen rahoituskokonaisuus

Perustilaus

- Toiminnan perusta.
- Mahdollistaa noin 20 henkilön organisaation (vrt. BT:n 55 hlöä tällä hetkellä)
- Mahdollistaa yhtiön ydintehtävien hoitamisen. Kuitenkin toiminnan vaikuttavuus nykymuodossaan edellyttää merkittävää hankerahoitusta.
- Mahdollistaa vastinrahoituksena ulkopuolisen rahoituksen.

Erillistilaukset

- Erillinen sopimuskokonaisuus.
- Mahdollistaa ohjelmallisen toiminnan strategiaan elinkeinopoliittisiin kärkeihin.
- Mahdollistaa valtion ja Tampereen kaupungin ekosysteemisopimuksen toimeenpanon.
- Mahdollistaa vastinrahoituksena ulkopuolisen rahoituksen.

Ulkopuolinen rahoitus

- Projektiperusteinen rahoitus esimerkiksi Euroopan Aluekehitys Rahastosta, Horisontti Euroopasta ja Central Baltic –ohjelmasta.
- Mahdollistaa kansainväliset kumppanuudet ja systematisoi yhteistyötä.
- Mahdollistaa De Minimis –toimenpiteet eli suorat pienimuotoiset tuet (toimenpide, ei rahoitus) yksittäisille yrityksille.

Mittarit ja indikaattorit - koonti

TAVOITE	INDIKAATTORI	MITTARI
Uudet investoinnit	Ulkomaisten investointien määrä (BF dataan perustuen)	1. Uudet investoinnit lkm (sijoittautumiset tai rahoitus) = vuositasavoite 5 2. Investorivierailut (sijoittautujat, VC, PE sekä teolliset) = vuositasavoite 20
TKI-panostusten kasvu	Alueen saama EU – ja BF –rahoitus, kehityksen suunta	1. Tuetut TKI-aloitteet = vuositasavoite 30 asiakasta
Vientiliiketoiminta	Suhdannedatana Viennin kokonaisarvo sekä teollisuuden ja teknologiateollisuuden viennin arvo (Pirkanmaa) tai Tavaraviennin arvo (Pirkanmaa)	1. Yritysten määrä vientiohjelmassa 2. Matchmaking asiakkaiden lkm = vuositasavoite 200 yritystä

Mittarit ja indikaattorit - koonti

TAVOITE	INDIKAATTORI	MITTARI
Yritysten toimintaympäristön kehitys	Taloustutkimuksen kuntien imago –tutkimus (BT) EVP-indeksi?	1. Elinkeinojohtajakokouksen laadullinen arvio yritysalueiden kehityksestä
Asiakastyytyväisyys ja vahvat palvelut		1. Tavattujen yritysten lukumäärä = Vuositavoite 750 yritystä 2. Tapahtumissa tavoitetut yritykset = Vuositavoite 1000 3. Asiakastyytyväisyys (NPS) = Vuositavoite >70 4. Palvelun laatu = yli 4 5. Palvelun sujuvuus = yli 4
Vastuullisuus		1. Kts. Seuraava dia

Vastuullisuus on tavoitteellista Business Tampereessa

Olemme Ekokompassi -sertifioitu

Business Tampere sai Ekokompassi-sertifikaatin vuonna 2022. Ekokompassi -ympäristöjärjestelmä tukee toimintamme jatkuvaa ja kestävää kehittämistä.

Uusinta auditointi toteutetaan vuoden 2025 aikana.

Hankimme lisää ilmastokumppaneita

Tampereen seudun ilmastokumppanuusmallin tavoitteena on saada alueen yritykset ja yhteisöt mukaan tavoittelemaan hiilineutraalia Tampereen seutua.

Business Tampere koordinoi toimintaa yhdessä Tampereen kaupungin kanssa.

Järjestämme tapahtumia vastuullisesti

Järjestämme vuodessa noin 100 yrityksille suunnattua tapahtumaa. Vastuullisuus-sarja on käsitellyt monipuolisesti asiaa.

Kiinnitämme erityistä huomiota ruokahävikin ja sekajätteen minimointiin, kasvispainotteiseen tarjoiluun ja tapahtumatilojen saavutettavuuteen julkisilla kulkuneuvoilla.

Harjoitamme vastuullista elinkeino-politiikkaa

Tampereen kaupunkiseudun elinkeinostrategia Uuden edellä (2026-2030) sisältää tavoitekokonaisuuksiin integroituja horisontaalisia vastuullisuustavoitteita.

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet (SDG:t 7, 8, 9, 11 ja 13) on integroitu osaksi Business Tampereen palvelusopimusta ja sille asetettuja tavoitteita ja ne ovat linjassa strategian tavoitteiden kanssa.

Toteutamme vastuullisia hankintoja

Business Tampere on tehnyt pienhankintojen yhteydessä alustavaa kartoitusta tarjoajien vastuullisuustoimenpiteiden tasosta. Kartoitusta tehdään erillisen tarjousliitteen avulla.

Tavoitteena on selvittää mahdollisuutta asettaa hankinnoille edellytyksiä vastuullisuuteen liittyen rajaamatta kilpailua liikaa.

Edistämme puhdasta siirtymää ja vastuullisia liiketoimintamalleja

Business Tampere vie eteenpäin puhdasta siirtymää edistämällä puhtaan energian investointeja ja teollisuuden sähköistymistä. Kehitämme yritysten kumppanina kestäviä liiketoimintamalleja valituissa ekosysteemeissä ja kärkitoimialoilla.

Tuemme yrityksiä kestävän kasvun suuntaan mm. tiedottamalla ns.vähähiilisten alojen EU-rahoitus- ja liiketoimintamahdollisuuksista.

